

Індекс GPR зріс у 2014 р., що пов'язано з анексією Криму, проте протягом 2015–2020 рр. спостерігається відносна стабільність без різких коливань. У 2021 р. відбувається зростання невизначеності, а у 2022 р. – різке зростання індексу, що є одним із ключових стрибків за всю історію і вагомим сигналом для інвесторів, що ризики зросли. Станом на 01.03.2022 індекс GPR становив 8,7, що свідчить про піковий рівень геополітичного ризику, а станом на 01.04.2022 відбулося зниження індексу GPR до 4,9.

Колівання GPR мають кореляцію зі скороченням інфраструктурних проєктів, зниженням припливу прямих іноземних інвестицій, загальною невизначеністю для розвитку бізнесу.

Зростання індексу GPR зазвичай свідчить про підвищення ризиків для бізнесу та інвесторів, що може призводити до скорочення інвестиційної активності та уповільнення економічного розвитку.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу встановити, що індекс геополітичного ризику (GPR) є вагомим зовнішнім фактором, який суттєво впливає на обсяги та структуру прямих іноземних інвестицій у прикордонні регіони. Підвищення рівня геополітичної нестабільності зазвичай знижує інвестиційну привабливість прикордонних територій, посилює невизначеність для іноземних інвесторів та уповільнює реалізацію інвестиційних проєктів, тоді як стабілізація політичного середовища сприяє активізації інвестиційних потоків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Індекс для України. URL: https://www.matteoiacoviello.com/gpr_country_files/gprc_neeu.htm (дата звернення: 01.04.2026).
2. Прямі іноземні інвестиції. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://index.minfin.com.ua> (дата звернення: 01.04.2026).

УДК 330.322:658

Поліщук Н. В.

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса*

Іщенко Д. В.

*здобувач вищої освіти ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса*

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. У сучасних умовах розвитку економіки інвестиційна діяльність є одним із ключових чинників забезпечення ефективного функціонування та стратегічного розвитку підприємства. Посилення конкуренції, нестабільність зовнішнього середовища, необхідність модернізації виробництва та впровадження інновацій обумовлюють зростання ролі інвестиційної політики у системі управління підприємством. Саме ефективно сформована інвестиційна політика забезпечує раціо-

нальне використання фінансових ресурсів, підвищення конкурентоспроможності та зміцнення ринкових позицій підприємства.

Формування інвестиційної політики підприємства передбачає визначення стратегічних цілей інвестиційної діяльності, вибір пріоритетних напрямів інвестування, оцінку інвестиційних ризиків та ефективності інвестиційних проєктів. Важливого значення набуває адаптація інвестиційної політики до сучасних економічних умов, що сприяє забезпеченню фінансової стійкості та довгострокового розвитку підприємства.

Метою роботи є дослідження формування інвестиційної політики підприємства.

Основна частина. Інвестиційна політика формується відповідно до стратегічних цілей підприємства та орієнтована на забезпечення його стабільного розвитку і підвищення конкурентоспроможності на ринку. Вона визначає пріоритетні та найбільш ефективні напрями здійснення інвестиційної діяльності, що потребують ефективного управління для досягнення довгострокових цілей підприємства [1].

Формування інвестиційної політики підприємства є важливим елементом системи стратегічного управління та спрямоване на забезпечення ефективного розвитку суб'єкта господарювання. Процес її формування розпочинається з визначення стратегічних цілей підприємства, аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, оцінки фінансового стану, інвестиційного потенціалу та можливих ризиків. На цьому етапі підприємство визначає пріоритетні напрями інвестування відповідно до потреб розвитку виробництва, модернізації обладнання, впровадження інновацій або розширення ринків збуту.

Наступним етапом є вибір джерел фінансування інвестиційної діяльності та обґрунтування найбільш ефективних інвестиційних проєктів. Підприємство оцінює можливості використання власних, позикових або залучених фінансових ресурсів, а також проводить аналіз економічної доцільності інвестицій. Важливого значення набуває визначення рівня прибутковості, термінів окупності та ризиків реалізації інвестиційних проєктів, що дає змогу забезпечити ефективне використання ресурсів підприємства.

Реалізація інвестиційної політики передбачає організацію контролю за виконанням інвестиційних рішень та оцінку результативності інвестиційної діяльності. У процесі реалізації здійснюється моніторинг досягнення поставлених цілей, аналіз ефективності використання інвестиційних ресурсів і, за необхідності, коригування напрямів інвестиційної політики відповідно до змін ринкового середовища.

Точкових дій у інвестиційній сфері недостатньо, повинна бути сформована інвестиційна політика та стратегія, що спрямовані на утримання високих показників ефективності економічної діяльності упродовж тривалого періоду часу. Забезпечити сталість фінансово-господарської діяльності можна лише завдяки постійним креативним змінам [2].

Ефективно сформована інвестиційна політика сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, зміцненню його фінансової стійкості та забезпеченню довгострокового розвитку.

Висновки. Отже, інвестиційна політика підприємства є важливим інструментом забезпечення його стабільного функціонування, фінансової стійкості та

конкурентоспроможності. Ефективне формування інвестиційної політики передбачає визначення стратегічних цілей підприємства, вибір пріоритетних напрямів інвестування, оцінку інвестиційного потенціалу підприємства. Раціональне управління інвестиційною діяльністю сприяє модернізації виробництва, впровадженню інновацій і підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Колесніченко А. С., Купригін М. О. Інвестиційна політика промислового підприємства: теоретичні аспекти та особливості формування в кризових умовах. *Бізнес Інформ*. 2024. № 7. С. 240–247.
2. Стефанів І. Інвестиційна політика підприємства. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33, № 4. С. 175–181.

УДК 330.341

Юрчишен Д. В.

*аспірант ОНП «Економіка»
ДонНУ імені Василя Стуса*

Науковий керівник: **Поліщук Н. В.**

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса*

ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

Вступ. Роль цифрової трансформації в економіці України посилилася в умовах повномасштабної війни. Цифровізація є не лише інструментом взаємодії громадян і бізнесу з державою, а й чинником забезпечення прозорості та доступності до публічних послуг. У проєкті Концепції цифрової трансформації України до 2030 р. [1] цифровізацію визначено як ключовий чинник розвитку економіки, доступу до державних сервісів і національної стійкості в умовах збройної агресії РФ. Водночас цифрова трансформація потребує цілісної державної політики, належної цифрової інфраструктури, кіберстійкості, розвитку цифрових компетентностей населення, захисту персональних даних і довіри громадян до цифрових рішень. За даними дослідження цифрової та ІІІ-грамотності в Україні 2025 р., 58 % дорослого населення володіють щонайменше базовим рівнем цифрової грамотності, 42 % дорослих і 70 % підлітків уже користуються інструментами штучного інтелекту, а 97 % українців мають доступ до інтернету. Це свідчить про значний цифровий потенціал суспільства, але водночас актуалізує проблему цифрової трансформації [2; 4].

Метою роботи є узагальнення ключових проблем цифрової трансформації в Україні на основі офіційних стратегічних документів.

Основна частина. Передумовою розробки Концепції цифрової трансформації України до 2030 р. [1; 2] є наявність низки проблем, що потребують вирішення. Зокрема:

– фрагментарність і недостатня узгодженість цифрових реформ, що обумовлено різновекторним підходом до їх реалізації державними інституціями без єдиного